GAZETA KRAKOWSKA

Nro 78

z KRAKOWA dnia 30 WRZEŚNIA 1827 ROKU w NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 21 Września.

Dyrekcyia Główna
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Zaspokoiaiąc troskliwość tych, którzy ieszcze w zeszłych pół czwarch Numera posiadanych przez siebie Listów Zastawnych, raz na zawsze do losowania podali, chcąc zarazem ułatwić dla Poczt rozesłanie ich po kraiu, przez Rozdział Numerów do Gazet załączać się maiących, Dyrekcyia Główna załącza na dniu dzisieyszym do pism publicznych Wykaz tych Listów Zastawnych, z któremi się właściciele do dnia 20go Marca r. b. do losowania zgłosili; w dwóch następnych Gazetach dołączać będzie, Dyrekcyia Główna spis wszystkich Listów Zastawnych od dnia powyższego, aż do dzisieyszego do mey podanych, których losowanie do Art: 114 Prawa Seymowego w nadchodzącym dniu pierwszym Października w gmachu posiedzeń Dyrekcyi Główney przy ulicy Sto-Jerskiey odbędzie się.

W Warszawie dnia 19go Września 1827.
Radca Stanu, Prezes:
(podpisano) *Kalinowski.*
Pisarz Dyrekcyi Główney,
(podpisano) *Drewnowski.*

Kurs Listów Zastawnych.
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.
Za Sto złotych w Listach Zastawnych
bez dwóch Kuponów białych.
Przedaiący żądaią zł. 84 gr. —
Kupuiący ofiaruią — — — —
Istotnie nie przedano.
W Warszawie dnia 20 Września 1827 r.
F. H. *Schaber* S. G. K. W.

Dyrekcyia Mennicy Królestwa Polskiego.

Podaie do powszechney wiadomości, iż dostrzeżona została, w cyrkulacyi fałszywa dwuzłotowka z roku 1816, mogąca bydź rozpoznana po karbach na okręgu bardzo odmiennych względem dawanych na dobrych pieniądzach, po kolorze ciemnym niewłaściwym srebru, kropkach będących na obudwóch powierzchniach, niewydatności różnych części i liter, co wszystko wskazuie, iż pieniądz ten był odlany. Próba docymastyczna przekonała, iż srebro w nim będące iest tylko w próbie od 2 łótów 6 granów, a powinno bydź próby 9 łótów 9 granów i wartość takiey fałszywey dwuzłotówki tylko 11 i pół groszy wynosi. Wzywa się wszełkie Władze Skarbowe i Policyyne do dawania

baczności na kurs tego rodzaiu pieniędzy dla ochronienia Skarbu i publiczności od szkody, i ukarania przestępców.

Działo się w Warszawie dnia 18 Września 1827 roku.

Dyrektor *Bieńkowski.* Kontroller Ilny Karol *Hoffmann.*

Z Willanowa d. 20 Września.

Przykładną i pobożną troskliwością pozostałey Wdowy JW. z Xiążąt Lubomirskich Stanisławowey Hr: Potockiey, odbył się na dniu dzisieyszym smutny obrządek przeniesienia zwłok ś. p. JJWW. Ignacego i Stanisława Potockich z Kościoła parafialnego Willanowskiego do nowo wystawioney familiyney grobowey Kaplicy. Licznie zebrana familia i krewni, znayduiący się w Warszawie Senatorowie, Ministrowie, Duchowieństwo, przednieysi Urzędnicy kraiowi, liczne obywatelstwo, słudzy, okoliczni włościanie, zebrali się tłumami, by okazać ostatni hołd uszanowania, i oddać ostatnią usługę tak długo i przykładnie zasłużonym Ziomkom swoim. JW. JX. Woronicz Biskup Krakowski celebrował Mszą żałobną; Jmć Xiądz Kanonik Gąsiorowski Proboszcz Powsiński miał do okoliczności wymowne i gorliwe kazanie. — Piękna nader muzyka Mszy umyślnie do obrzędu tego skomponowana była przez JPna Elsnera i wykonana przez pierwszych Artystów stolicy. Po skończonem nabożeństwie i odśpiewanym kondukcie, zdięte z wspaniałego katafalka otoczonego cyprysami trumny, w processyi duchowieństwa i całego zgromadzenia, przy odgłosie żałobney muzyki, zaniesione były przed familiyną Kaplicę: tam, nim grobowy kamień szanowne te popioły przykrył na zawsze, pożegnał ie dostoyny Pasterz nasz, przemówił do przytomnych z tem religiynem przeięciem, z tkliwością, z tym zwykłem sobie obywatelskim duchem, który wszystkim łzy rzewne wycisnął. Spuszczone nakoniec zostały wśród świętych modlitw, obydwie trumny z rozsypanemi iuż prawie popiołami, w ciemne ostatnie swoie mieszkanie.... Wszystkich serca naytkliwszym żalem były przeięte.

Widziemy nieraz równie okazałą cześć oddawaną wielkości, dostoieństwom i zamożności; lecz nieraz pamięć zeszłych ginie z odprawionym obrządkiem. Nie będzie, tak dzisiay; przez pół wieku oddawane Oyczyznie usługi dwóch braci Ignacego Potockiego Marszałka Wielkiego Litewskiego, i Stanisława Prezesa Senatu, Ministra Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego, Ich wiara i ufność w Bogu, Ich w naytrudnieyszych czasach niezmienna stałość, Ich ciężkie lecz chlubne cierpienia, Ich domowe i Obywatelskie cnoty, Ich dzieła i czyny, żyć będą w sercach Polaków, póki tylko wierne oddawane oyczyznie usługi, i czyste Obywatelstwo we czci u nich bydź nie przestaną.

J. U. N.

W dniu 28 z. m. wracaiąc od wód w Ems, zakończył życie w Weymarze W. Józef Axamitowski, Pułkownik Major Placu Miasta Stołecznego Warszawy, Kawaler orderów Rossyyskich S. Włodzimierza 3ciey klassy, S. Anny 2giey klassy z brylantami; Polskich S. Stanisława 2giey klassy i Krzyża Woyskowego; Francuzkiego Legii honorowey, tudzież Oboyga Sycylii. — Od młodości iako Paź, następnie iako Koniuszy zostawał przy Dworze Stanisława Augusta, i aż do zgonu tego Monarchy był przy Jego boku. Od roku 1806 ciągle aż do śmierci służył w Woysku Polskiem, odbył Kampaniie w roku 1806, 1807, 12, 13 i 14, od lat kilkunastu był Majorem Placu. Gorliwy w pełnieniu obowiązków słu-

żby, doświadczony miłośnik porządku, nigdy potrzebuiącym nie odmówił pomocy, przyiaźney rady, lub pociechy; kto go znał z bliska nie zawiódł się na dobroci serca iego. Nużem niezachwiana wierność, i niezmordowana czynność, ściągnęły na niego względy i łaskę wiekopomney pamięci Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla Alexandra, których mu kilkokrotne raczył okazać dowody. Wśród trudnych okoliczności iakie przeżył, umiał sobie zieднаć zadowolenie i przychylność Zwierzchników, miłość i szacunek podwładnych, i obywateli.

Pułkownik Axamitowski przeniósł się do wieczności opatrzony SS. Sakramentami. J. K. M. W. Xiąże Weymarski codziennie rozkazał dowiadywać się o stanie iego zdrowia, z iego również rozkazu zwłokom zmarłego towarzyszyli do grobu wszyscy Officerowie garnizonu miasta Weymaru, a nazaiutrz znadowali się na nabożeństwie. Trumnę nieśli Podofficerowie. Pochowany został dnia 31go z. m. na cmentarzu Ewangelickim, w grobie umyślnie dla niego wymurowanym.

Z Petersburga d. 26 Sierpnia. D. K.

(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Naywyższym Ukazem, wydanym dnia 22 b. m. do Kantoru Dworu, N. Cesarz Jmć raczył mianować Pannę Barbarę Wołkownę, córkę Jenerała Majora Wołkowa, dowódcy 2go obwodu korpusu żandarmów, Panną honorową NN. Cesarzowych.

Dziennik kopalni donosi, iż odkryto cztery żyły ołowiu blisko wsi Nagolnaia, w obwodzie Miuskim, w territorium Kozaków Dońskich. Według uczynionych doświadczeń, każdy pud ziemi, w którey się ten kruszec znayduie, wydaie 24 funtów i 30 zołotników, czyli 60/100 ołowiu, oraz 1 zołotnik, czyli 1/3840 srebra.

Dnia 16 Czerwca przybyła do Petropawłowska karawana, złożona z 486 wielbłądów i 5 wozów, z Taszkentu, z rozmaitemi towarami, iako to futrami i t. d.

Z Poznania d. 13 Września.

W Ruhberg, letniem mieszkaniu J. K. M. Xiężney Pruskiey Ludwiki i Jey dostoynego małżonka JO. Xiążęcia Namiestnika w Wielkiem Xięztwie Poznańskiem, dnia 8 b. m. około północy przeniósł się do wieczności, po czterotygodniowey chorobie na gorączkę nerwową, syn Ich Xiążę Ferdynand Radziwiłł, Królewsko-Pruski Rotmistrz, Kawaler żelaznego krzyża i orderu S. Anny, w zaczętym przed kilku dniami 30stym roku wieku swego.

Z Paryża d. 12 Września.

Dnia 9 b. m. o godzinie 5tey z południa wiechał Król do obozu St. Omer. Nazaiutrz nastąpił przegląd całego zebranego tam woyska. Rozmaitem Władzom, które Go w mieście witały odpowiedział J. K. M. w łaskawych wyrazach, a do gwardyi narodowey rzekł: iż w każdym razie na iey przychylności polega. Gdy dnia 7 w Lill tłumy ludu otaczały Króla na ulicy, zbliżył się do niego wieśniak i oddał mu zwinięty papier. Człowiek ten tak dalece się zmięszał, iż zapomniał zdiąć kapelusza; lecz mimo tego przyiął Król z łaskawością iego podanie. W Cambrai podał mu Biskup Kantyczki Maryi Stuart. Przy wyieździe do St. Omer chciał lud wyłożyć konie, ale Król postrzegłszy to wcześnie nie dopuścił.

Umarł tu Arcybiskup Besansonu w 73 r.

życia, a dnia 10 b. m. dwudziestoczteroletni syn Ministra spraw wewnętrznych.

Z departamentów nadchodzą smutne doniesienia o handlu xięgarskim; przeszło 50 pras drukarskich stoi bez zatrudnienia.

W Gazetach wyspy Francyi (Isle de France) znaydują się nawet wypisy z satyr w Paryżu wychodzących.

Monitor nagania niegrzeczną obrażaiącą mowę Gazety Angielskiey Gońca i tuteyszey Codzienney, którey dopuszczaią się pierwsza względem narodu Francuzkiego, a druga względem Ministerium Angielskiego. "Prawdziwey polityki iednego względem drugiego z Rządów (dodaie) nie należy teraz w Gazetach szukać; zaięła wyższy stopień i władą nad stronnictwami nienawiści i przesądów. W wieku naszym interes powszechny przeważa, i mądrość Europeyska potępia nietylko drażliwość narodową, ale i złośliwą, nieprzyiaźń.„

Gazeta Francyi powtarza dawnieyszą swoią nadzieię, że sprawa Turecko-Grecka spokoynie się zakończy. Na morzu Śródziemnem znayduie się teraz 50 woiennych okrętów sprzymierzonych Mocarstw.

— Dnia 14. —

Dnia 12 oglądał Król w St. Omer warownie, szpital, gimnazium, a o godzinie 4 z południa powrócił do swoiego mieszkania. Dnia 13 znaydował się od godziny 11 z rana do 5 z południa na obrotach w obozie. J. K. M. i Delfin cieszą się dobrem zdrowiem.

Monitor powątpiewa, ażeby Turcy mimo pozorney ich dumy posunęli rzeczy aż do ostateczności. Dywan miał oddawna zwyczay po wynioslcy mowie ulegać okolicznościom. Teraz zaś otwarcie sprzeciwia się umiarkowaniu Europy. "Ale niechay się zastanowi (wyraża daley tenże Dziennik), że prawdziwie Chrześciiański charakter nie da się pogodzić z wytępieniem Chrześcian; że nawet opor iego więcey nadaie mocy umiarkowaniu, i że tey siły naybardziey się lękać należy, ktora naydłużey się ociągała. Otworzyć mu się muszą oczy. Egipt iuż tylko z nazwiska należy do Turcyi. Jeśli Greków wiara i zemsta do wybicia się pobudziła, tedy inne prowincyie ambicyia pobudzić może, i za przykładem Egiptu póydzie w krótce Syryia. Któreż posiadłości, wyiąwszy Rumeliią, Porta istotnie za swoie uważać może? Wczoray słyszeliśmy, że Albaniia stanęła pod bronią, a iutro może usłyszemy, iż w Tessalonii powstał nowy Ali-Basza. W pośród tak chwieiącey się wierności i postępu do upadku, gdy trzy potężne flotty odetną Porcię posiłki i ogromne woysko zgromadzone iest nad Prutem, zdrayca tylko lub nierozsądny doradca odważyć się może radzić Dywanowi opor, który stanie się szkodliwym? Na owczas Morea i Archipelag odpadną na zawsze! Lecz wszystko każe się spodziewać, że Porta zapobieży swoiemu upadkowi. Pośrednictwo Mocarstw chce od niey te klęski odwrócić; lecz nierozsądni doradcy przyśpieszą nieodzownie tę epokę.„

Gazeta w Hawrze wychodząca pisze, iż do Tulonu przybył wysłaniec z Algieru z propozycyiami do ugody.

Na tegoroczniim wystawieniu dzieł kunsztu w idzieć można sztab platyny ważący 2910 uncyy, a wartaiący 80,000 Fr.

Przybyli tu z Karlsbadu Hr. de la Ferronnays Poseł nasz w Rossyi, a z Szwaycaryi Poeta Kazimierz Delavigne. Odiechali zaś ztąd: P. Eynard do Szwaycaryi, Hr. Cor-

bierre do Renn i Lordowa Cochrane do Londynu.

Od granic Hiszpańskich d. 6 Września.

Z Monitora. Jenerał Manso stał niedawno w Esparraguera z 1 00 piechoty i 200 jazdy; zamierzał on uderzyć na buntowników, lecz ustąpienie osady z Berga zdaie się, iż plan iego zniszczyło. Gdy iednak lud osad Vichu i Berga nie iest pobity, sądzą zatem, iż Manso z ruchową swoią kolomną przynaymniey dotąd trzymać będzie buntowników na wodzy, poki licznieyszy korpus woyska do Katalonii nie nadciągnie.

Z *Konstytucyi listy.* Agravidos (buntownicy) posiadaią całą liniią od Moncada aż do góry Cerdagny. Dowodca Puycerdy nie opuścił wprawdzie tego miasta, ale drozsze rzeczy rozkazał przewieść do bezpieczniey szego mieysca. Buntowników natrafić teraz można w różnych mieyscach i zakątach, których liczbę podaią do 8000. Herszt Castan, który wydał manifest stoi w Olot. Dla uzbroienia swey kupy każe spieszno robić potrzeby; konie i siodła zabiera, gdzie tylko natrafi; o zapłacie zaś niema wzmianki. Dnia 28 Sierpnia były naczelnik zbroyney kupy podczas woyny o niepodległość, przybył na czele 3 do 400 ludzi do Castillon de Ampurgas (nad morzem na południu od Rosas) zabrał wszelką broń, ktorą tylko mogł naleść, kazał ludziom swoim żołd zapłacić i odciągnął nazaiutrzney nocy do wsi nadmorskich. Dnia 1 b. m. herszt Bessana przybył do Junquera, kazał sobie 40 franków wyliczyć i strawił z nich część spokoynie w iedney szynkowni. Przybycie tam iego tem więcey zawidziwia, że to mieysce podczas konstytucyi Stanów opalssadowało się przeciw woysku wiary. — List z Barcelony zawiera: "Bunt w tey prowincyi czyni olbrzymie postępy. Buntownicy wszędzie przeważaią; w wszystkich mieyscach, które opanuią, zrucaią władze, i urządzili iuż kilka junt. Co się tycze ustanowioney w Manresa buntowniczey junty, nasz Jenerał kapitan Campo-Sagrado wydał pod dniem 1 zatwierdzony od sądu kryminalnego manifest, w którym owa junta poczytana iest za rewolucyyną, a członki iey za zdrayców kraiu. Widać z tego pisma że rzeczona junta pod dniem 28 Sierpnia wydała obwieszczenie, w którym Don Aug: Saperes (el Carajol) nazwany iest pułkownikiem piechoty i jenerałem dowodcą przedniey straży działaiącego woyska Roialistów. Rzeczony Saperes zaprowadził tę juntę i do zarządzania Kataloniią upoważnił; składać się ona ma z członków duchownych i świeckich. Buntownicy są panami miasta Cardona (ale nie cytadeli) i pobliskiey kopalni soli. Dowodca w Mataro, Jenerał Bamagosa, zniknął i za zbiega ogłoszony został. Na mieysce iego posłany został Jenerał Berton. Buntownicy weszli do Reus, Villanuewa i Vendrell; cały batalion ochotników Królewskich z Iugualado przyłączył się do 150setney kupy Urenata.,,

List z Perpignanu pod dniem 6 Września donosi: Jenerał Major Carratala, pod którego rozkazami zostaią Manso Torres, zebrał w Esparraguera 4 do 5000 ludzi z 6 działami i uderzyć chce na Manresa. Znayduią się inne ieszcze woyska w drodze, a stoiące w Tortosie maią się spiesznym pochodem z nim złączyć. W odezwie swoiey wezwał ochotników Królewskich tey prowincyi do wróc enia do porządku. Tymczasem junta Carajola poczyniła wszelkie przygotowania do obrony. W całey wyższey Katalonii dzwoniono wciąż przez 12 godzin na trwogę, i mieszkańcy przez odezwy w ich ięzyku wezwani pod broń zostali. Xżę Bergi (Bo-

zom) nakazał nowym swoim poddanym pośpieszyć na obronę Manresy z widłami i pałkami, ieżeli inney broni niemaią. Około tego miasta kopią rowy. Jeśli Carajol pozostanie w tem mieście, prędzey woyna ukończyć się może, iak gdyby cofnął się w góry. Dnia 4 b. m. do Mataro weszło 500 buntowników, ale od wczoraysza zniknęli zupełnie z Lapurdanu. Bydź może, iż pokazanie się woysk Królewskich uczyniło na nich nieiakie wrażenie.„

Z Lizbony d. 2 Września.

Po przeniesieniu Jenerała Hr. Villaflor do Porto rozwiązała Rejentka pochwalnym wyrokiem działaiące pod nim woysko.

Rejentka powróciła z siostrami swoiemi z Cintra do pałacu Ajuda. Powrót iey wcale był niespodziewany i nastąpił zaraz po przybyciu gońca do poselstwa Angielskiego, (który iak się domyślaią) przywiozł wiadomość o mianowaniu Infanta Don Miguel Rejentem. Odbyły się od tego czasu trzy rady, na które wezwany był Dyrektor policyi Fastos.

Margr. Palmella, który iak wiadomo, mianowany iest Ministrem spraw zagranicznych, i dotąd nie obiął swoiego urzędu, udaie się, iak zapewniaią, z Londynu do Piemontu, gdzie znaczne posiada dobra.

Z Londynu d. 11 Września.

Do wydziału osadniczego nadeszły dnia 8 pisma z Korfu, Malty i Gibraltaru. Dnia 10 powrócił P. Husskissen ze wsi do miasta, pracował w tym wydziale i wyprawił pisma do P. Adam do Korfu i wysp Zachodnio-indyyskich. Sprawuiący interessa Francuzkie P. Roth miał tegoż dnia naradę z Lordem Dudley w wydziale spraw zagranicznych.

Gazeta *Times* wyraża: Słychać, iż Hr. Capodistrias przez Dwory Angielski, Francuzki i Rossyyski wezwany został do przyięcia Prezydentstwa rządu Greckiego.

Związek Katolików w Irlandyi w brew napomnieniu z strony Ministerium, aby wstrzymał się z swą sprawą, postanowić miał podać swe prośby za rozpoczęciem się Parlamentu.

P. W. Jacob przedsięwziął znowu z rozkazu Rządu podróż na stały ląd (udał się przez Hamburg, do Kopenhagi, Meklenburga, i t. d.) dla zgłębienia stanu rolnictwa.

Do przyozdobienia zamku Windsorskiego dał Król fabryce iedwabney na Spitalsfields kommis wynoszący do 80,000 Fs.

Zmarłemu James Watt, wynalazcy parowey machiny, w kościele w Handsworth wystawiony został nader gustowny pomnik, dłuta Rzeźbiarza Chantry.

Wyspę Sheppey na uyściu Tamizy pochłaniaią co raz bardziey nurty wody, i za kilka lat zniknie z mappy. Cały morg ziemi został niedawno podczas burzy porwany. Na skale tey wyspy pokazuie się osobliwszą skamieniałość.

Gazeta *John Bull* zapewnia, iż chory Hr. Liwerpool nie wie dotąd o śmierci Pana Canninga.

Za dozwoleniem rządu w Buenos-Ayres znayduie się teraz pięć Afrykańsko-Murzyńskich towarzystw, których celem iest wykupywać swemi funduszami niewolników odznaczaiących się pracą i dobrem sprawowaniem. Liczba niewolników prowincyi Buenos-Ayres wynosi około 10,000, lecz zmnieysza się codziennie, gdyż nikt nie rodzi się więcey niewolnikiem i uwolnienie istnieiących iest ile możności ułatwiane. Naywyż-

cza cena za niewolnika iest 300 dołarów, , nikt nie może więcey za niewolnika żądać iak to co sam za niego zapłacił.

Flotta Angielska pod brzegami Afrykańskiemi pod rozkazami Kommodora Bullen, zabrała od 10 Kwietnia 1824 do 1go Czerwca 1827 r. okrętów niewolnikami handluiących 50 i uwolniła 9733 niewolników.

Z Miramichi (w Nowym Brunświku w Ziednoczonych Stanach) piszą pod dniem 10 Lipca, że napływ wychodniów Irlandzkich iest tam daleko większy niżeli po inne lata, i brak pracy lękać się każe o los tych ludzi.

— Dnia 15. —

P. Stanley nastał po P. Horton podsekretarzem w wydziale osadniczym, i zgadzą się zupełnie w widokach z swoim Naczelnikiem P. Husskisson.

Hrabiowie Pallmella i Villa-Real miewaią ieszcze narady z Ministrem naszym spraw zagranicznych, Lordem Dudley. — Onegday nadeszły pisma od naszego dowodcy w Portugalii.

Gazeta *Times* zbiia pogłoskę, iakoby Angliia i Francyia umówiły się względem cofnienia woysk swoich z Portugalii i Hiszpanii. Taż gazeta pisze: iż doniesienia z Stambułu czynią nadzieię, że Sułtan zezwoli na żądania trzech sprzymierzonych Mocarstw względem uwolnienia Grecyi.

Listy z Alexandryi donoszą pod dniem 22 Lipca, że nasz Kapitan Hamilton żądał posłuchania u Baszy. Donieść mu miał urzędownie o zamiarach sprzymierzonych Mocarstw i ostrzedz o niebezpieczeństwach, na iakie flotta iego w Morei wystawiona bydź może. W flocie iego, która znaydowała się w gotowości do odpłynienia znaydowały się 2 liniiowe okręty, 10 do 12 fregat z 6000 lądowego woyska.

Z St. Thomas nadeszły listy do 6 Sierpnia, a z Laguaira do 25 Lipca. Po odiezdzie Boliwara (o którego przybyciu do Kartageny i zamiarze udania się do Bogota iuż wiedziano) panowała w Wenezueli zupełna spokoyność; handlowe tylko czynności przedsiębrano ieszcze z wielką ostrożnością. Przez Nowyiork odebraliśmy doniesienia z Peru. Kongres Peruwiański otworzony został w Limie dnia 1go Maia poselstwem Prezydenta, Jenerała Santa-Cruz. O odciągnieniu Kolumbiyskiego woyska, wyraża tylko Prezydent, że dla nieposłuszeństwa odesłane z kraiu zostało, i że teraz w całey Rzeczypospolitey pierwszy raz po pobiciu Pizzara niema obcego żołnierza. Co do stosunków z obcemi narodami, mowi, że iedna tylko Hiszpaniia wzbrania się dotąd uznać niepodległości Peru, ale z wszystkiemi kraiami północney i południowey Ameryki zostaie Rzeczpospolita w naylepszey przyiaźni, i na dowód spokoynych zamiarów posłany został sprawuiący interessa do Brazylii. Kredyt kraiu nie iest naylepszy i podaie tego przyczyny. Dług zagraniczny wynosi 9 mill. a kraiowy 5 mill. piastrów. W Peru znayduią się dwie mennice; w Limie wybito tego roku 4 a w Kuzko 2 mill. piastrów monety. Stan Kościoła należy wziąść pod rozwagę. Woysko i milicyia znayduią się w dobrym stanie, i arsenały są dobrze zaopatrzone. Siła morska składa się z 4 okrętów, a żegluga handlowa codziennie się powiększa. W ogólności stan Rzeczypospolitey iest iako korzystny wystawiony. Prezydent zaleca uchwalenie powszechnego przebaczenia, i kończy temi słowy poselstwo swoie: "Ustała iuż moia odpowiedzialność i czyste moie sumnienie powiada mi, iż do-

pełniłem moich obowiązków. Dwa światy zwrócony wzrok maią na wasze obrady: Oyczyzna w swoich oczekiwaniach polega na Was. Niechay Wam Bóg udzieli mądrości!„ Sądzą, iż nowa wchodowa i wychodowa celna taryffa będzie pierwszym przedmiotem obrad Kongressu.

Z Nowegoiorku d. 8 Sierpnia.

Listy z Kartageny pod dniem 12 Lipca donoszą, że Boliwar zamyślał dnia 16 b. m. z 1200 ludzi opuścić to miasto. Fregata Angielska Druid miała za 4 dni do Jamaiki odpłynąć i zabrać do Anglii Ministra tego narodu.— W Kartaginie znaydować się ma 10,000 woyska oczekuiącego na rozkazy Boliwara.— Mexykańskiemu Admirałowi Porter nie dozwolono bawić dłużey w Key-West.

Z Rio-Janeiro d. 29 Czerwca.

Względem zaślubienia Cesarza z Królewną Maryą Anną Bawarską, siostrą Króla, i bliźnią Małżonki Arcy-Xcia Franciszka Karola, nie zachodzi więcey wątpliwość. Wizerunek Królewney iuż tu nadszedł. Uważano, iż Minister Austryiacki, P. Marschal, znaydował się zawsze na gabinetowey radzie względem tego przedmiotu, i sądzą, że układy w tey mierze szły przez Dwór Austryiacki. Pułkownik i Naczelnik bataliionu Niemieckich grenadyerów gwardyi, del Haste, odpłynął wczoray do Portugalii, a ztamtąd uda się do Wiednia dla zakończenia tego interessu.

Z pałacu St. Chrystof nadszedł rozkaz, aby pałac w mieście, w którym mieściły się bióra rządowe, urządzony spiesznie był na mieszkanie rodziny Cesarskiey, a bióra maią się niebawnie gdzie indziey przenieść.

Admirał Angielski Robert dał onegday na okręcie Ganges świetne śniadanie, na którem znaydowali się Brazyliyski Minister morski, Margr. Macayo, z żoną i bratową, Posłowie Francuzki, Austryiacki, Pruski, Hamburgski i Bremeński, wszyscy z orszakami, wiele znakomitych Panów i Dam, tudzież bawiące w mieście rodziny Angielskie. Późniey nastąpił wspaniały bal. Damy Brazyliyskie tak dalece były kontente z przyięcia, że powiewaniem chustek pożegnały okręt, na co Admirał rozkazał potróynem z działa wystrzałem odpowiedzieć.

Z Szwaycaryi d. 21 Sierpnia.

Rada stanu przodkuiącego Kantonu Zurich pod dniem 30 Sierpnia oznaymiła, że Oyciec S. przeznaczył na Nuncyusza przy Lidze Szwaycarskiey dotychczasowego Audytora przy Nuncyaturze w Minchen, Prałata Ghizzi. W drugim okolniku udzieliła i Rada traktat zawarty z Sardynią dnia 31go Sierpnia względem wzaiemnego przesiedlania.

Do związku przyiaciół Greków w Lauzannie przybyło znowu dwoch młodzieńców Greckich. Są to 9 do 10cioletni chłopcy, którzy po zdobyciu ich oyczystego miasta Missolongi do Egiptu zawiezionemi i ztamtąd wykupionemi zostali. Jeden z nich oddany zaraz został na naukę do rusznikarza.

Rada Kantonu Szwitz zabroniła, osobliwie żydom, chodzenia z towarami po domach.

Z Neapolu d. 22 Sierpnia.

Z Palermo piszą: Od początku Czerwca sprzysięgły się na nas żywioły. Nadzwyczayne burze potopiły okręty i pola w wschodniey części wyspy zniszczyły, a w zachodniey zastraszały mieszkańców trzęsienia ziemi, które powtarzały się aż do 14 Sierpnia.

DODATEK DO N^ro 78. GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 30 WRZESNIA 1827 ROKU w NIEDZIELĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Raumira.

Dzień	godzina	Barometr z reduk: na O° r.	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Wrześ:		cali lin:	stopnie	stop:			
	god: 7	27 6, 362	+ 8. 4	88	Wschodni słaby	Mgła	
	12	„ 6, 491	+ 16. 1	76	„ średni	Pogoda z Chmur:	
25.	3	„ 6, 166	+ 18. 5	70	„ słaby	Pogoda	
	9	„ 6, 445	+ 12. 0	73	„ „	„	
	7	27 6, 562	+ 8. 0	77	Wschodni słaby	Pogoda	
26.	12	„ 6, 632	+ 18. 7	56	Połn: Ws: słaby	Pogoda z Chmur:	
	3	„ 6, 400	+ 19. 4	65	„ mocny	„	
	9	„ 6, 626	+ 10. 8	76	„ średni	Pogoda	
	7	27 6, 626	+ 7. 2	79	Połud: Ws: słaby	Pogoda	
27.	12	„ 6, 636	+ 17. 4	67	Wschodni „	„	
	3	„ 6. 446	+ 19. 3	60	„ „	„	
	9	„ 6, 690	+ 10. 7	75	„ „	„	
	7	27 7, 090	+ 7. 0	79	Połud: Ws: słaby	Pogoda z Chmur:	
28.	12	„ 6, 622	+ 17. 6	67	Wschodni słaby	„	
	3	„ 6, 325	+ 18. 7	59	Połn: Ws: słaby	„	
	2	„ 6, 323	+ 10. 2	67	„ „	Pogoda	

J. Słęczkowski, Z. A. O.

Ze Lwowa d. 24 Sierpnia.

C. K. Rząd kraiowy ogłosił następuiący Reskrypt N. Pana:

MY FRANCISZEK PIERWSZY,
z Bożey Łaski Cesarz Austryiacki
i t. d. i t. d. i t. d.

Wszem w obec i każdemu z osobna, wiernym Nam miłym, i w powszechności wszystkim poddanym stanu: Prałatom, Magnatmo, Rycerstwu i Mieszczanom w Naszych Królestwach Galicyi i Lodomeryi, wraz z Bukowiną, oświadczamy łaskę Naszę Cesarską Królewską, i oraz nayłaskawiey oznaymuiemy, że z ważnych, dobra pospolitego tyczących się powodów, skłoniliśmy się zwo-

Przy zaczenaiącey się kwartalney prenumeracie na Gazetę Krakowską od 1go Października 1827 r., uprasza Redakcyia łaskawych Czytelników o wczesne się zgłaszanie.

łać Seym powszechny w tych Królestwach, i takowy na dzień pietnasty Października r. b. przeznaczamy.

Aby więc ten Seym w należytem postępowaniu ku pożądanemu wzrostowi tak tych Królestw, iako też powszechnego dobra mógł zmierzać i osiągnąć cel i koniec zamierzony, przeto wiernym Nam i nayposłusznieyszym Stanom Królestw Galicyi i Lodomeryi, tudzież Bukowiny, wszem w obec i każdemu z osobna nayłaskawiey i nieodzownie zalecamy, by na dzień wyżey oznaczony, a to w wieczór wprzód we Lwowie znaydowali się, a potem w dniu następuiącym z rana w mieyscu przez Nasze Prezydyium kraiowe rzeczonych Królestw wyznaczyć się maiącem, pewnie i nieuchybnie zebrali się, tamże propozycyy seymowych, i co Naszem imieniem przełożyć zlecimy, z nayuniżeńszem posłuszeństwem wysłuchali, a przyiąwszy to wszystko do wiernych serc swoich, takowe powzięli postanowienie, iakiego Nasze, oraz w powszechności Królestw Galicyi i Lodomeryi wraz z Bukowiną, i ich własne potrzeby wymagaią, i iakieby odpowiedziało nayłaskawszemu zaufaniu Naszemu, którego ninieyszem nowy wam dowód daliśmy.

A chociażby którzy z wiernych Nam i nayposłusznieyszych Członków Stanowych dla ważnych przeszkód znaydować się nie mogli, obecni iednak zupełną moc stanowienia mieć będą, a nieobecni równie, iak obecni, dopełnić tego wszystkiego obowiązani bydź maią.

Nasze zaś Królewskie miasto Lwów stósowną do prawa liczbę osób dostatecznie umocowanych, na pomieniony Seym posłać ma.

Dań w Naszem Cesarskiem głównem i rezydencyionalnem mieście Wiedniu dnia Trydziestego pierwszego Lipca Tysiąc ośmset dwudziestego siódmego, panowania Naszego Trzydziestego szóstego roku.

FRANCISZEK.

(L. S.)

Franciszek Hr. *de Saurau*,
Naywyższy Kanclerz.
Filip Kawaler *de Stahl*,
Za naywyższym iego C. K. Mości rozkazem:
Karol *de Widmann*.

Z Bruxelli d. 14 Września.

Wyzdrowienie Królowey Jmci idzie tąk pomyślnie, iż iuż przeieżdżać się może.

J. K. Mość Xżę Fryderyk Niderlandski poiechał do obozu popisowego.

Dotąd nieoznaymiono ieszcze osnowy zawartey z Stolicą S. umowy.

Podpułkownik Cartor de Villerot zostaiący w Kr. Niderlandzkiey służbie oznaymił, co następuie; „Wyda się może rzeczą nadzwyczayną, ażeby człowiek prywatny w przyięciu systematu do uratowania Grecyi główną chciał grać rolę; lecz nic rzeczywistszego: śmiele powiedzieć mogę, iż ia zrządziłem ten szczęśliwy wypadek. D. 5go Października 1825 napisałem do Ministra Canning przełożenie, że interessem iest Anglii, aby uczyniła pośrednictwo za Grecyią. To przełożenie przesłałem dnia 6go Października. W kilka dni potem P. Stratford Canning, bawiący na ówczas w swey wsi, powołany został na gabinetową radę do Londynu, na którey otrzymał instrukcyie, aby niezwłocznie udał się przez Korf z propozycyiami pokoiu do Stambułu, i rozkazem do Gubernatora wysp Jońskich zaniechania dotyczasowych surowych środków przeciw Grekom. Nastąpiła potem żywa korrespondencyia między Angielskim i innemi Europeyskiemi Gabinetami. Jakby za czarodzieyskiem uderzeniem powstały na końcu tegoż miesiąca (Paź-

dziernika) w wszystkich Niderlandskich prowincyiach związki za Grekami, z których dotąd ieden tylko (w Amsterdamie) istniał. W następnym roku w Styczniu (1826) Xżę Wellington wyprawiony był w poselstwie do Petersburga, gdzie dnia 4go Kwietnia zawarty został układ na rzecz Greków. Po iego do Berlina powrocie powstały w całych Prusiech komitety za Grekami, a powrót Feldmarszałka Xcia Wrede z Petersburga takiż wypadek zrządził w Bawaryi. Widzieć się zatem daie, że większa część tych środków była skutkiem moiego przełożenia. Dodam tylko, iż korrespondencyia moia z P. Canning działa się drogą urzędową i należące do niey osoby ieszcze są na urzędach. Nie może bydź oboiętną rzeczą dla naszey oyczyzny, ażeby świat dowiedział się, że ieden z iey współziomków tak zaszczytnie przyłożył się do oswobodzenia Grecyi. Zwiększenie naszego handlu i honor naszey bandery są w tem interessowane!,,

Ministerium nasze wybiera się do Hagi, dokąd odiechała iuż Rada stanu.

Od brzegów Menu d. 17 Września.

N. Król Bawarski w dniu swoich imienin w roku bieżącym utworzył osobny order pod nazwiskiem Ludwika dla urzędników stanu, którzy 50 lat przy Dworze, woysku lub stanie duchownym przesłużyli. Woyskowym każdy rok kampanii rachowany iest za dwa. Znak tego orderu składa się z złotego, ozdobionego koroną Królewską, popiersiem i cyfrą Króla krzyża.

Dnia 7go b. m. Xżę Nassau odwiedził N. Króla Bawarskiego w Brükenau, a dnia 10go powrócił do państwa swoiego. Dnia 17 b. m. odieżdzaią Xiążęta Bawarscy, a dnia 18go NN. Królestwo z Brukennau przez Wirchurg do Minchen.

Pułkownik Gustawson (były Król Szwedzki) uczy się teraz w Lipsku ięzyka Tureckiego, wcelu przedsięwzięcia podróży na Wschód.

W pewnem mieście nad Renem znayduie się gościnnia, na którey znak i osoby w niey będące zawsze śmierć przypominaią. Gościnnia nazywą się bowiem: "pod wiecznym pokoiem,, gospodarz Hayn, iego żona kość, kelner czaska, markierowie trumna i proch, parobek śmierć a kucharka noga Zuzanny. W okolicy tameczney nie nazywaią P. Hayn, iak tylko gospodarzem umarłych.

Dnia 11go b. m. w zamku Langendorf nastąpiło zaślubienie Xcia Eugeniusza Wirtembergskiego, naczelnego Wodza woyska Rossyyskiego, z Xiężniczną Heleną Hohenlohe-Langenburg.

Rządowa Gazeta Akwisgrańska zawiera następuiący artykuł: " Gdy N. Król dowiedział się, że młodzież z Nadreńsko-Westfalsk: prowincyy wysełana iest przez rodziców do zagranicznych szkół Jezuickich, uznał zatem za potrzebne przez gabinetowy swóy rozkaz z dnia 13 Lipca r. b. dać poznać swoie ztąd nieukontentowanie, gdyż staranność, iaką J. K. M. na wszystkie odnogi publicznego wychowania rozciąga i oyczyste naukowe zakłady doprowadzone są do tego punktu, że nawet potrzebie Katolickiey młodzieży tak w względzie religiynym, iako i naukowym odpowiadaią, dla tego zadziwia Go przenoszenie oboych instytutów nad kraiowe. Jest przeto wyraźną Jego wolą, aby młodzież od udawania się do zagranicznych Jezuickich szkół wstrzymaną była. Uwiadomiaiąc o tem publiczność, zalecamy oraz dotyczącym się Władzom, aby o zdarzaiącym się, mimo spodziewania przypadku, wysełania młodzieży do szkół Jezuickich, zaraz nas uwiadomi-

ły. — W Akwisgranie dnia 11go Września 1827. Z wydziału spraw wewnętrznych Królewsko-Pruskiego Rządu. „

Z Stambułu d. 22 Sierpnia.

(Z Gazety powszechney.)

Doniosło się iuż, że Tłumacze trzech pośredniczących Mocarstw udali się do Reis-Effendego dla złożenia mu urzędową drogą podań ich poselstw. Powtarzamy więc co zaszło przy tem złożeniu, iak wieść niesie, bez zaręczenia za prawdę. Reis-Effendy, w towarzystwie pierwszego swoiego Tłumacza, przyiął posłańców w tak zwaney Izbie rozmowy, i kazał im zaraz uczynić zapytanie, iaki ich interes do niego sprowadza? Na odpowiedź że od swych Naczelników maią zlecenie złożyć mu pismo, rozkazał im powiedzieć, iż żadnych pism przyiąć nie może, których wprzód niewiedziałby osnowy, i że Tłumacze powinni mu ią oznaymić. Tłumacze oświadczyli, iż osnowa im samym nie iest wiadomą; ale prosili iżby im dozwolił uskutecznić poselstwo, złożyli oraz zapieczętowane papiery na pobliskiey sofie i oddalili się bez oczekiwania odpowiedzi Reis-Effendego. Jeżeli rzecz ta iest prawdziwa, tedy postępek Tłumaczów zdaie się bydź zadziwiaiącem. Niektórzy sądzą, że Porta nie da trzema tym Ministrom żadney odpowiedzi. Lecz milczenie to żadnego nie będzie miało znaczenia, gdyż podane od trzech Ministrów noty zawierać maią następuiące trzy główne punkta: 1) Ofiarowanie pośrednictwa; 2) wezwanie do zawieszenia wszelkich nieprzyiacielskich kroków przeciw Grekom; 3) oznaczenie 15tодniowego czasu do oświadczenia się Porty względem propozycyy trzech Dworów, po którego upłynieniu, bądź przy zupełnem milczeniu, lub przeciwney odpowiedzi Porty przerwane z nią zostaną wszelkie układy i przedsięwzięte będą środki, iakie traktat Londyński z dnia 6 Lipca wskazuie.

DONIESIENIA.

Podpisany Notaryusz publiczny W. M. Krakowa, podaie do publiczney wiadomości, iż odbędzie się licytacyia publiczna, w moc poleceń W. Trybunału 29 Sierpnia, 14 Września i 25 Września r. b. wydanych ruchomości różnych po XX Kar: Dąbrowskim, Teodor: Sołtyku i Józefie Paszowskim pozostałych, iako to: sukien, bielizny, stolarszczyzny, pościeli, miedzi, cyny, mosiądzu i innych, a to w dniu ósmym Października r. b. o godzinie 9tey ranney i następnych w Domu na Piasku przy Krakowie pod L. 99 stoiącym za gotową srebrną zapłatę, na którą chęć licytowania maiących zaprasza.

W Krakowie dnia 28 Września 1827 r. Ignacy *Rogiński*, Pisarz Ak.

W dniu 2 Października r. b. 1827 o godzinie 11tey ranney w Rynku głównym Wolnego Miasta Krakowa, w gmachu Sukiennice zwanym, w drodze exekucyi Sądowey, odbędzie się publiczna licytacyia czterech nitek pereł Kałakuckich; chęć zatem licytować maiących za potrzonych w gotowiznę, podpisany Komornik na czas i mieysce oznaczone zaprasza.

W Krakowie dnia 26 Września 1827 r. Teodor *Jaworski*, Kom: Sąd.

W dniu 3 Października r. b. 1827 o godzinie 10tey ranney, w rynku głównym M. Krakowa w gmachu Sukiennice zwanym, w drodze exekucyi sądowey odbędzie się publiczna licytacyia zaiętych ruchomości, iako to, Biórek, komód, zwierciadeł, kanap, krzesełek szaf, stolików; chęć zatym licytować maiących, podpisany Komornik na czas i mieysce oznaczone zapr...

W Krakowie dnia 28 Września 1827 r. Teodor *Jaworski*, Kom: Sąd.

Przybyła do Krakowa Kompania Herlema poleca się Prześwietney Publiczności z wybornemi Hollenderskiemi cybułkami kwiatowemi w wszelkich kolorach poiedyńczemi i dubeltowemi, z różnemi fruktowemi drzewkami, szpalerowemi czyli karłami i wysokiemi, tudzież wielu innemi Hollenderskiemi flancami. Mieszka na Stradomiu w Domu P. Rippera pod Nrem 15 pod znakiem białey róży i krótki czas zabawi.